

Legio liederen

jongeren en het geestelijk lied

tekst Evert van Dijkhuizen en Jaco van der Knijff
beeld RD

Het overgrote deel van de reformatorische jongeren zingt geestelijke liederen, blijkt uit een RD-enquête. Een overzicht van de bundels waaruit ze de liederen (kunnen) putten.

Wie naast de berijmde psalmen andere christelijke liederen wil zingen, kan terecht in tal van bundels. Uit de liederenschat die de eeuwen door is ontstaan en die nog altijd wordt aangevuld met nieuwe liederen worden steeds opnieuw selecties gemaakt. Kerken, (jeugd)bonden, groeperingen, stichtingen: ieder biedt voor de achterban een verantwoorde keuze uit de liederenvoorraad in een speciale bundel aan. Daarbij lopen de gehanteerde criteria nogal uiteen. Waren vroeger de hervormde zangbundel (1938) en de bundel van Johannes de Heer dé verzamelingen gezangen en geestelijke liederen die breed gebruikt werden, tegenwoordig putten reformatorische jongeren én ouderen vooral uit zeven hedendaagse bundels.

Dit is het tweede deel in een serie over jongeren en het geestelijk lied. Zaterdag deel 3.

>>refdag.nl/jonglied

Uit Sions Zalen

vereniging van Leerkrachten en Studerenden op Gereformeerde Grondslag (KLS), met als eindredacteur Ed Kooijmans uit Barneveld, brengt in de bundel een groot aantal liederen uit de tijd van de Nadere Reformatie bijeen: van mannen als Van Lodenstein, Groenewegen, Tuinman, Sluiter, Schortinghuis en Verschuur. Daarbij wordt zo veel mogelijk de oorspronkelijke 17e- en 18e-eeuwse melodie gehandhaafd. Belangrijk doel is dat de gereformeerde gezindte op deze manier het poëtisch erfgoed van de Nadere Reformatie opnieuw zal ontdekken. Verder staan er in "Uit Sions Zalen" ook liederen van onder anderen Valerius, Ledebouer, Luther, Revius en Watts. In totaal gaat het om 137 liederen.

Het Ds. G. H. Kerstenonderwijscentrum geeft in 1991 een zangbundel uit voor „de reformatorische scholen, kerkelijke verenigingen en niet in de laatste plaats voor gebruik in het gezin.“ Het gaat om "Uit Sions Zalen. Een bundel geestelijke liederen". De Werkgroep Muzikale Vorming van de Kontakt-

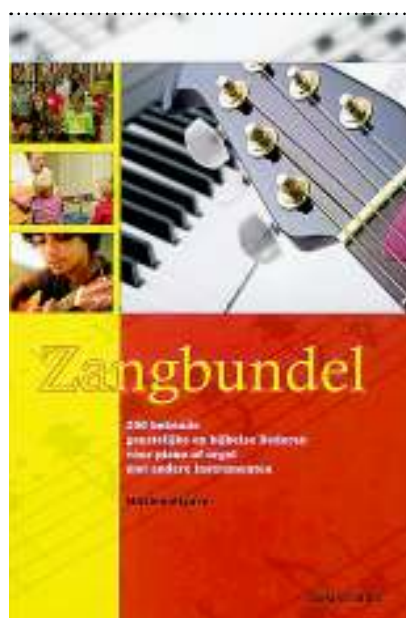

Evangelische Liedbundel

In het najaar van 1995 wordt een begin gemaakt met wat leidt tot de "Evangelische Liedbundel", die in 1999 bij Boekencentrum verschijnt. Initiatiefnemer is het Evangelisch Werkverband (EW), een vernieuwingsbeweging die in 1995 binnen de Samen op Wegkerken ontstaat. Ook het Confessioneel Gereformeerd Beraad (CGB) werkt mee aan de bundel. Doel is om naast de psalmen en gezangen van het Liedboek voor de kerken (1973) het evangelisch liedgoed samen te brengen en het kerkelijk gebruik ervan te stimuleren. De bundel telt zeven hoofdrubrieken –psalmenbewerkingen, Bijbelliederen, kerkelijk jaar, scheping, Israël, de gemeente, de toekomst– en bijna honderd kinder- en tienerliederen, waaronder veel van Hanna Lam en Elly en Rikkert. De in totaal 509 liederen zijn afkomstig uit allerlei bundels, waaronder die van Johannes de Heer, Opwekking, het oudkatholieke gezangboek en het repertoire van Taizé.

Op Toonhoogte

De Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond (HGJB) ontwikkelt in eerste instantie in eigen beheer een liederenbundel ten behoeve van het jeugdwerk: "Op Toonhoogte". In 2005 komt er in samenwerking met uitgeverij Boekencentrum een uitgebreide en vernieuwde versie op de markt. Telt de bundel aanvankelijk 300 liederen, de laatste druk betreft „een eigentijdse bundeling van 467 liederen voor alle leeftijden“, aldus de HGJB. Voor "Op Toonhoogte" –onder redactie van Hans Maat en Diane Palm– is geput uit een scala aan bundels: psalmen uit de oude en nieuwe berijming, Psalmen voor Nu, gezangen uit de hervormde bundel van 1938, het Liedboek voor de kerken en Zingende Gezegend, liederen uit Opwekking, Youth for Christ en Johannes de Heer. Daarnaast is, in samenwerking met de band Sela, ook een aantal nieuwe „geloofslieder“ voor jongeren gemaakt. Voor de rubriek met 130 kinderliederen is vooral geput uit Opwekking voor Kinderen, de liederen van Hanna Lam en de liederen van Elly en Rikkert.

Zangbundel

De "Zangbundel", waarin „200 bekende geestelijke en bijbelse liederen voor piano of orgel met andere instrumenten“ zijn opgenomen, is het resultaat van het verzamelen van liederen ten behoeve van Bijbelstudieweekenden en gezinskampen die sinds de jaren 90 binnen de gereformeerde gezindte worden georganiseerd. Aanvankelijk verschijnt er in 1994 een grijs bundeltje, waarin naast een aantal psalmen 127 liederen met gitaarakkoorden staan. In 1996 verschijnt de zogenaamde "gele bundel", een revisie en uitbreiding (150 liederen, zonder psalmen) van de "grijze bundel", nu met muzieknotatie. In 2009 geeft Boekencentrum een opnieuw uitgebreide versie van de "Zangbundel" uit. Deze telt nu 200 „traditionele geestelijke liederen voor gezin, jongeren(groepen), gezinskampen, verenigingen en kerken“, aldus de uitgever. De liederen zijn afkomstig uit onder meer Johannes de Heer, Opwekking en de hervormde zangbundel van 1938.

Uit aller mond

De Stichting Geestelijk Lied Gereformeerde Gezindte, die sinds 1983 naar buiten treedt, geeft in 1988 in samenwerking met Boekencentrum een „nieuwe bundel geestelijke liederen voor gezin, school, vereniging en koor” uit. In het bestuur van de stichting zitten onder anderen ds. J. Van Amstel (voorzitter), neerlandicus drs. H. van 't Veld en de musici S. M. W. Bezemer en T. J. van Driel. De bundel "Uit aller mond" bevat 222 liederen die „nauw aansluiten bij Gods Woord en de belijdenisgeschriften" en die zijn onderverdeeld in de rubrieken "zingend belijden", "zingend geloven", "zingend bidden", "zingend dienen", "zingend heel de dag" en "zingend op de levensweg". De liederen zijn deels afkomstig „uit de rijke traditie van het geestelijk lied door de eeuwen heen" en deels nieuw gemaakt of opnieuw vertaald. Bij de tweede druk in 1998 wordt de bundel uitgebreid met 55 liederen, waaronder een aantal anderstalige liederen.

Opwekkingsliederen

De Stichting Opwekking uit Putten is de uitgever van de bundels "Opwekkingsliederen". De stichting, die vorig jaar een halve eeuw bestond, is voortgekomen uit het werk van pinksterleider Karel Hoekendijk en diens zoon Ben. De „interkerkelijke stichting die zich actief bezighoudt met het verkondigen van het Evangelie en het toerusten van christenen" is vooral bekend van de jaarlijkse pinksterconferentie, tegenwoordig gehouden in Biddinghuizen. In 1972 neemt Wiesje Hoekendijk, de toenmalige vrouw van Ben, het initiatief tot het uitgeven van opwekkingsliederen. Doel is een aanvulling te geven op de bundels waaruit in evangelische kring op dat moment vaak wordt gezongen, Johannes de Heer en "Glorieklokken", waarin te weinig aanbiddingsliederen zouden staan. Het initiatief slaat aan en groeit uit. Jaarlijks geeft de stichting met Pinksteren een aantal nieuwe liederen uit. De eerste verzamelbundel telt 268 liederen, de vierde grote bundel bevat de nummers 571 tot 698. De nummers 699 tot 710 worden met Pinksteren 2010 toegevoegd, waarna in oktober een jubileumuitgave met alle liederen verschijnt. Afgelopen pinsterweekend zijn opnieuw 12 nieuwe liederen verschenen, waarmee de teller op 722 staat. "Opwekkingsliederen" bevat veel Engelstalige of uit het Engels vertaalde aanbiddingsliederen waarin het gedachtegoed van de pinksterkerken verwoord is.

Opwekking liederenbundel

muziekeditie

Liederbundel

De Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten heeft een "Liederbundel" in gebruik ten behoeve van de zomerkampen en het andere jeugdwerk. Was er aanvankelijk een onofficiële selectie liederen die gebruikt konden worden, in de jaren 90 verschijnt een officiële uitgave met vijftig liederen. Deze bundel maakt in 2005 plaats voor een ringbanduitgave met 69 liederen, waarvan in 2007 een herziene editie verschijnt. Momenteel werkt de jeugdbond aan een nieuwe bundel, die in samenwerking met uitgeverij Den Hertog zal verschijnen. De uitgave gaat 117 liederen tellen, waaronder 9 psalmen, 3 psalters, een aantal liederen bij het kerkelijk jaar en 12 anderstalige liederen.